

Virkeligheden for den store, almindelige Befolkning paa de vigtigste Omraader vilde betyde ikke en Personforandring, men en Systemforandring. Man kan sige, hvad man vil, saa staar det dog fast, at saaledes har den store, almindelige Befolkning tænkt, og den har tænkt det med fuld Føje. Her er dog paa et for Arbejderbefolkningen vigtigt Omraade en Anledning for den ny Regering til at vise, at den ikke betegner et Personskifte alene, men et virkeligt Systemskifte. Den har saa megen mere Grund dertil, som der i Oktober Maaned sidste Aar fra en Del Arbejderorganisationers Side til de danske Statsbaner er indgivet et Andragende om, at Statsbanerne vilde forhandle med Organisationerne om en Forandring af Løn- vilkaarene ved Banerne, saaledes at disse kom i Overensstemmelse med den Maade, hvorpaa private lønne. Herpaa har man ikke modtaget noget Svar. Man havde rettet en saadan Henvendelse Aaret i Forvejen, og derpaa fik man det Svar fra det daværende Højreministerium, at Ministeriet havde resolveret, at man ikke kunde indlade sig paa at forhandle med Fagforbundene angaaende Statsbanearbejdernes Lønnings- og Arbejdsforhold. Saaledes svarede Højreministeriet: vi kunne ikke indlade os paa at forhandle med Arbejdernes Organisationer om Arbejdernes Løn- vilkaar. Nu er der som sagt indsendt et Andragende igen, og den nuværende Regering har jo herved Lejlighed til at vise, om Regeringsskiftet betyder et Systemskifte eller blot og bart et Personskifte. Det forekommer mig, at denne Tankegang, at Staten ikke kan forhandle med Arbejdernes Organisationer, i sig selv er inhuman, thi hvad betyder det, at man ikke vil forhandle med Arbejdernes Repræsentationer? Det betyder i sig selv Hævdelsen af det Princip, at Arbejderne ikke maa have Adgang til at være medbestemmende eller øve Indflydelse paa deres Levevilkaar paa den Maade, som Landets Love giver dem Adgang til. Staten kan ikke stille sig op og sige: i al Almindelighed kan dette være rigtigt, men hvor det angaar Staten, kan dette Princip Rigtighed ikke indrømmes. Dette er og bliver inhuman i allerhøjeste Grad. Det kan vistnok ogsaa siges, at det ikke for Staten er et rentabelt Standpunkt, idet der sikkerlig i Statsbanerne og mange andre udviklede Statsinstitutioner i høj Grad trænges til, at man gennem Arbejdernes Repræsentation kan faa praktiske Vink og faa paapeget de mange

Ulemper og Inkonsekvenser, der sikkert findes ved de vilkaarlig fastsatte Lønninger rundt omkring paa Statens mange Værksteder. Jeg kunde til Nød forlige mig med, at en Højregering svarede saaledes, men kan under ingen Omstændigheder forlige mig med, at den nuværende Venstregering skulde indtage et lignende Standpunkt. Det forekommer mig, at en Regering, der har været i Stand til af Humanitetshensyn over for Landbostanden at gaa til som sket ved Skatte- lovene at give Landboerne en Nødhjælp og dertil bruge Statens Midler, at en saadan Regering ikke kan vride sig ved at indgaa paa det Princip over for Arbejderbefolkningen, at hvor Staten træder i Forbin- delse med Arbejderne, bør den i Almindelighed lønne dem lige saa godt, som de private i Øjeblikket lønne. Disse Bemærkninger har jeg tilladt mig at hen- stille dels til det eventuelle Udvalgs dels til den ærede Ministers Overvejelse.

Ottosen: Under Forhandlingen her i Salen om Jernbanelønningsloven ere jo mange Synspunkter blevne dragne frem, som kunne have Indflydelse paa, hvad Dom man maa fælde om de foreslaaede Lønningslove og hele det foreslaaede Lønningssystem. Jeg vil da heller ikke kunne undgaa at komme noget ind paa adskillige af disse Punkter, men skal kun gøre det paa dem af dem, om hvilke jeg maa tro, at de i væsentlig Grad kunde faa Ind- flydelse paa den større eller mindre Vel- villie, hvormed man uden for Funktionæ- rernes Kreds kan komme til at se paa deres Sag.

Der er en Ting, som har spillet ind i vore Overvejelser hele Tiden. Det er det Spørgsmaal, hvad Vægt man skal tillægge de paagældende Statstjeneres, Statsarbej- dernes egne Ønsker og egne Udtalelser. Det er jo egentlig kun for Jernbaneløn- ningslovens Vedkommende, at dette Punkt er betydningsfuldt. Det var Jernbane- embedsmændenes forskellige Foreninger, som fandt sig foranledigede til at optræde hurtigt og til temmelig stærkt at udtale, at disse Love ere blevne dem en Skuffelse, medens de to andre Embedsgrene ikke have fundet Anledning til at benytte saa stærke Ord. Vi bør søge at forstaa, hvor- ledes de ere komne til det. Jeg tror ikke, det alle Vegne er blevet ret forstaaet. Jeg tror navnlig ikke, man i første Øjeblik ret forstod, hvad der har rørt sig i disse Men- neskers Hjerte.

Den første Mulighed, som viste sig for